

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Остапенко О.Г., к.ю.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В умовах зменшення аудиторного навантаження та підвищення ролі дистанційного навчання ефективним варіантом поєднання аудиторного й позааудиторного спілкування виступає змішане навчання. Ця методика передбачає засвоєння частини матеріалу он-лайн, а частину аудиторно, маючи змогу певною мірою самостійно керувати своїм часом, місцем, темпом навчання. Отже, змішане навчання дозволяє поєднати гнучкість дистанційного навчання і переваги традиційного навчання.

Як зазначає В.М. Кухаренко, змішане навчання часто називають гібридним навчанням, оскільки воно акцентує увагу на суто механічному підході до змішування різних форм навчання. Гібрид являє собою поєднання нової, передової, з використанням можливостей ІТ технології зі старою технологією і формування нового підходу (новації), з урахуванням відомих можливостей старої технології [1, с. 14].

Для викладачів застосування технології змішаного навчання також передбачає своєрідну «перебудову», пов'язану з необхідністю підвищення професійного рівня: вміння застосовувати інноваційні технології, розробляючи дистанційні курси, орієнтуватися на якість та кінцевий результат навчання – отримання компетентного фахівця у певній галузі.

Видається цікавою думка фахівців, які вважають, що характерними рисами викладачів, які ефективно використовують нові технології [цит. за 1, с. 17]:

1) завжди починають з питання «навіщо це треба», тобто не використовують причину для її застосування;

2) гнучкі й легко адаптуються, оскільки знають, що технології постійно змінюються і завжди передбачають загальну картину;

3) позитивно сприймають зміни: новатори й швидко адаптують нове, розуміючи, що тільки зміни сприяють прогресу;

4) діляться новими технологіями і досвідом власних напрацювань;

5) мислять у категорії win-win, тобто розуміють, що взаємовигоди повинні бути для адміністрації, вчителів, батьків та студентів;

6) мають ретельно продумати все наперед, знають відповіді на питання й мають конкретні приклади;

7) активно займаються своєю справою, завжди думають про засоби залучення студентів і користуються технологіями, тому що це мотивує вплив.

Перехід до змішаного навчання потребує використання викладачами не тільки традиційних методів навчання, які використовувалися протягом тривалого часу (століть) і застосовуються в сучасній навчальній практиці, – словесні, наочні, практичні, контрольні і самостійні, але і сучасних діалогічних методів, які виникли у педагогіці під впливом розвитку загальної дидактичної науки, педагогічної психології, гуманізації й демократизації навчання. Це методи активізації навчально-пізнавальних дій, що використовуються з метою активізації пізнавальної діяльності суб'єктів навчання за допомогою спеціальних прийомів і способів. Зокрема, до них належать аналіз конкретної ситуації, інтелектуальна розминка, сократичний метод, «мозковий штурм» («атака»), навчально-

тематична дискусія, ділова гра, професійна гра, професійна консультація, організаційно-діяльна гра тощо.

Отже, для формування якісної освіти та підготовки кваліфікованих фахівців сьогодення вимагає від викладача адаптації до інноваційних процесів в освіті, підвищення свого професійного рівня шляхом застосування технологій дистанційного (чи змішаного) навчання у навчальному процесі.

Література:

1. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. М. Кухаренко, С. М. Березенська, К. Л. Бугайчук, Н. Ю. Олійник, Т. О. Олійник, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко, А. Л. Столяревська; за ред. В. М. Кухаренка. – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. – 284 с.

УДК 371.24:656.13

**ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН**

Бочарова Н.А., к.е.н., доцент ,

Величко Я.І., асистент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Сучасний стан економіки країни, що орієнтується на міжнародні економічні стандарти розвитку й функціонування, зміни у політичному й суспільному середовищі потребують виховання фахівців різних напрямків діяльності, що здатні змінити на краще економічне життя України. У цих